چرا لازم است که کتابداران در مورد هستی‌شناسی‌ها بدانند؟

مقدمه مترجم
هستی‌شناسی[1] ابزاری است که مفاهیم و روابط تعریف شده میان آن‌ها را در یک حوزهٔ موضوعی به تصویر می‌کشد. با توجه به میان رشته‌ای بودن این مبحث و از آنجایی‌که سازمان‌دهی دانش از حوزه‌های مهم در رشته‌ی علم اطلاعات و دانش شناسی است مفهوم هستی‌شناسی به سرعت به این حوزه راه یافت. مطلب حاضر به طرح چند دلیل کلیدی می‌پردازد که با توجه به آن‌ها کتابداران ملزم به یادگیری هستی شناسی‌ها هستند.

چرا لازم است که کتابداران در مورد هستی‌شناسی‌ها بدانند؟
علیرغم اینکه وب اسناد و مدارک به‌سرعت به یک وب داده تغییر پیدا نکرد، اما در سال‌های اخیر تغییرات بزرگی در درک ما از داده‌های باز و همچنین توسعه زیرساخت‌های لازم برای پشتیبانی از آن‌ها به وجود آمده است. هرچند بخش عمده‌ای از زمان صرف تبدیل شدن وب داده‌ها به مخزن‌های داده می‌شود: که به شکل منابع پراکنده با ارتباط کم یا بدون ارتباط می‌باشند. حتی در همان منابع هم ممکن است که، پتانسیل همکاری محقق نشده باشد، زیرا تفاوت‌های اصطلاح‌شناسی بین آن‌ها به این معنی است که ارتباط بین داده‌ها هرگز ایجاد نشده است.

بااین‌همه، چنین مشکلاتی لاینحل نیستند و علاوه بر آن متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی پیشینه‌ای طولانی در توسعه واژگان کنترل شده برای بازیابی و سازمان‌دهی اطلاعات دارند. هستی‌شناسی عبارت است از ارائه‌ی رسمی دانش با روابط معنایی غنی بین اصطلاحات که درست نوع دیگری از واژگان کنترل‌شدهٔ مناسب برای یک وب توزیع شده با سطح بالاتری از جزئیات است.

بنابراین چرا لازم است که کتابداران در مورد هستی‌شناسی‌ها بدانند؟

۱. زیرا کتابخانه‌ها در حال گذر از قواعد فهرست‌نویسی انگلو امریکن ویرایش دوم[2] به آر. دی. اِی. [3] (قواعد توصیف و دسترسی به منبع) هستند
هستی‌شناسی‌ها موضوعاتی نیستند که کتابداران بتوانند انتخاب کنند که به حیطه‌ی آن‌ها وارد و یا خارج شوند زیرا آن‌ها به طور فزاینده‌ای برای فعالیت‌های کتابخانه‌ای مهم هستند، همانطوری که پیش از این توسعه توصیف منابع و واژگان در دسترس و مدل اف آر بی آر[4] (ملزومات کارکردی پیشینه‌های کتاب‌شناختی) این مسئله را اثبات کرده‌اند.

۲. زیرا "هر کاربر اطلاعاتش"
»اطلاعات کتابی جدید است « و برای تسهیل انتشار و دسترسی به این اطلاعات به کتابدارانی آگاه از مدل سازی داده‌ها و واژگان استفاده شده نیاز است.

۳. زیرا فیسبوک بسیار بزرگ است
نفوذ تعداد کمی از وب‌سایت‌های شبکه‌های اجتماعی مانند فیسبوک، به صورت بالقوه می‌تواند برای مسائلی‌که کتابداران به آن‌ها علاقه‌مند هستند مانند حریم خصوصی، آزادی بیان و نوآوری در شبکه‌های اجتماعی پیامدهای منفی را به همراه داشته است. هستی شناسی‌های باز می‌توانند اجزای سازنده‌ی شبکه‌های اجتماعی گسترده را فراهم کنند.

۴. زیرا بسیار مهم است که مدل‌سازی دنیا به گوگل ورود پیدا کند
پتانسیل هستی‌شناسی‌های باز برای بازیابی اطلاعات توسط موتورهای جستجوی برتر درSchema.org به رسمیت شناخته شده است، اما از آنجایی‌که منافع موتورهای جستجو همانند منافع کاربران موتورهای جستجو نیست، بنابراین نیاز به دیدگاه‌های جایگزین در مورد علت و چگونگی مدل‌سازی جهان وجود دارد.

۵. زیرا وعدهٔ دانش عمومی کشف نشده هیجان انگیز است!
دانش جدید حتماً نباید از طریق بررسی دنیای واقعی پدیدار شود، بلکه ممکن است از طریق ترکیب دانش عمومی موجود حاصل شود. کتابخانه‌ها همیشه یک منبع کلیدی در اکتشاف دانش عمومی کشف نشده بوده‌اند و توسعه هستی‌شناسی‌های جدید می‌تواند تسریع این اکتشاف را در سطح جهانی تسهیل بخشد.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

متخصصان کتابداری و اطلاعات سابقه‌ای طولانی در داشتن تخصص‌های دوگانه دارند، که به شکل پیوند تحصیلات تکمیلی در حوزهٔ علم اطلاعات با یک تخصص‌گرایی موضوعی است. آن‌ها نه تنها کاملاً درست در جایگاه کمک به توسعه هستی‌شناسی‌های جدید و تسهیل دسترسی به وب داده‌ها قرار می‌گیرند، بلکه چنین همکاری‌هایی چنانچه پتانسیل وب داده‌ها تحقق یابد ضروری به نظر می‌رسد.

درباره هستی‌شناسی‌های کاربردی برای متخصصان اطلاعات

هستی‌شناسی کاربردی برای متخصصان اطلاعات ، کتابی است نوشته‌ی دیوید استوارت که شامل یک معرفی مقدماتی به همراه شناسایی هستی‌شناسی‌ها و همچنین آگاه نمودن متخصصان اطلاعات از ارزش هستی‌شناسی‌ها است.

پانویس:
[۱]. Ontology
[۲]. AACR2
[۳]. RDA
[۴]. David Stuart

منبع:
این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: ? why do librarians need to know about ontologies

مترجم: لیلا فتحی

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	لیلا فتحی
عنوان مقاله:	چرا لازم است که کتابداران در مورد هستی‌شناسی‌ها بدانند؟
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: 2.0 i-Kitbdr)
دوره مجله(Vol):	۳
شماره مجله(Issue):	۳
سال(Year):	۱۳۹۶
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/8706

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.